

Agencija za mobilnost i programe Europske unije
Seminar: Podrška škole profesionalnom razvoju učenika

Kako poticati profesionalni razvoj učenika u osnovnoj školi

Prof. dr.sc. Vlasta Vizek Vidović
vvizek@idi.hr

Zagreb, 28. - 29.4.2015.

Obrazovanje za profesionalni razvoj

- ZAŠTO?** Svrha obrazovanja za profesionalni razvoj
- ŠTO?** Ciljevi profesionalnog obrazovanja
- TKO?** Unutrašnji i vanjski ljudski resursi
- KAKO?** Pristupi i aktivnosti
- KADA?** Organizacijski i vremenski okvir

Svrha obrazovanja za profesionalni razvoj u osnovnoj školi

Razvijati učenikove mogućnosti za donošenje kvalitetnih životnih odluka vezanih uz izbor obrazovanja i zanimanja.

Očekivani učinci:

Neposredni: promjena uvjerenja i znanja o sebi i svijetu rada

Srednjoročni: promjena ponašanja (primjena efikasnijih strategija učenja, vještina učenja, bolje postignuće, poboljšanje radnih navika)

Dugoročni: donošenje zrelih (realističnih) odluka o izboru zanimanja, karijerni uspjeh i zadovoljstvo

Ciljevi poučavanja u području profesionalnog razvoja formulirani kao ishodi učenja

Učenici će:

- Prepoznati svoje interese, osobna obilježja i jake strane te ih ugraditi u pozitivna razmišljanja o sebi u budućnosti (***orijentacija na budućnost***)
- Prepoznati životne uloge odraslih u svojoj okolini kao i odnos između radnih i ostalih životnih uloga (***važnost rada u životu pojedinca***)
- Steći znanja o različitim zanimanjima i kompetencijama potrebnim za obavljanje pojedinih poslova (***poznavanje svijeta rada***)
- Razumjeti kako pojedina zanimanja doprinose kvaliteti života u društvu (***društvena vrijednost rada***)

Ciljevi poučavanja (nast.)

Učenici će...

- Prepoznati povezanost između obrazovanih i profesionalnih izbora (***fleksibilno planiranje karijernog puta***)
- Razumjeti važnost cjeloživotnog učenja i kontinuiranog razvoja profesionalnih kompetencija za ostvarenje uspjeha u radu (***cjeloživotni profesionalni razvoj***)
- Razviti ključne kompetencije važne u većini zanimanja i životnih uloga (***prenosive ili transverzalne kompetencije***)
- Prepoznati razlike između osnovne i srednje škole i pripremiti se za prijelaz u novu sredinu i novu ulogu (***prilagodljivost na novu ulogu***)

Koje su ključne ili prenosive kompetencije?

- Jezična, numerička i informatička pismenost
- Temeljna znanja o sebi, drugima i svijetu
- Vještine aktivnog i samoreguliranog učenja
- Vještine strateškog razmišljanja: planiranja, odlučivanja, organiziranja, nadgledanja, procjenjivanja ishoda
- Vještine kritičkog i kreativnog mišljenja
- Istraživačke vještine: postavljanje hipoteza, primjena istraživačkih metoda, analiza podataka i zaključivanje
- Socijalne i komunikacijske vještine: rješavanje sukoba, suradnja i timski rad, empatičnost, tolerancija različitosti
- Profesionalna odgovornost i radna etika
- Poduzetnost kao spremnost za preuzimanje inicijative i rizika
- Kulturalne vrijednosti i interkulturalna osjetljivost

Prenosivost akademskih vještina u radno okruženje

Cottrell, 2008.

Obrazovne vještine	Profesionalne vještine
Pohađanje nastave Praćenje nastave Grupni rad Usmeno izlaganje Pisanje eseja Rješavanje problema Opažanje i mjerenje Istraživački projekti Provjera znanja/ ispiti	<ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje vremenom, radne navike • Vještine slušanja, selekcija relevantnih informacija, pisanje zapisnika i izvještaja • Timski rad, pregovaranje, podjela odgovornosti, vodstvo, tolerancija različitosti, održavanje odnosa, slijeđenje uputa • Javni nastup, svladavanje treme, argumentiranje, upravljanje vremenom, e-tehnologija, komunikacijski stil • Analiza zadatka, stil pisanja, provjera podataka, pozornost za detalje, argumentiranje, strukturiranje informacija • Rješavanje poslovnih problema: tumačenje podataka, prezentiranje informacija, analiza opcija, evaluacija ishoda • Praćenje procesa, opažanje međuljudskih odnosa, upravljanje informacijama, utvrđivanje kriterija izvedbe • Planiranje projekta, prezentiranje rezultata, pisanje izvještaja • Upravljanje stresom, kontrola kvalitete, poštovanje rokova

Ljudski resursi

U školi:

- Ravnatelj
- Stručni suradnici (psiholog, pedagog, knjižničar)
- Učitelji

Izvan škole:

- Stručnjaci HZZ-a
- Roditelji i ostali članovi obitelji
- Zaposleni odrasli u okruženju

Pristupi i metode vezani uz školsko ozračje (kultura i klima)

- Poticanje profesionalnog razvoja kao strateška zadaća škole
- Profesionalno ponašanje svih zaposlenika
- Transparentna pravila ponašanja za sve (etički kodeks škole)
- Suradnička klima među zaposlenicima
- Djelatnici kao modeli radnih uloge
- Suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom

Pristupi i metode u nastavi

- Suradničko učenje o zanimanjima
- Individualno i grupno istraživanje svijeta rada
- Analiza slučajeva (biografije)
- Razredna rasprava o područjima interesima
- Vođeno čitanje ili gledanje s predviđanjem (što će se dogoditi ako...)
- Slobodno pisanje (da sam ja...)

Pristupi i metode izvan nastave

- Informiranje upućivanjem na različite izvore
- Primjena standardnih postupaka utvrđivanja učenikovih interesa i sposobnosti
- Profesionalno savjetovanje – grupno i individualno
- Podrška roditeljima u poticanju profesionalnog razvoja

Organizacijski i vremenski okvir

Redovna nastava - kontinuirano integrirati teme vezane uz profesionalni razvoj od 5. razreda

Satovi radne zajednice - uključivati teme vezane uz profesionalni razvoj od 5. razreda

Redovni (mjesečni) blok satovi profesionalnog usmjeravanja u 7. razredu (težište na upoznavanju sebe) i 8. razredu (težište na upoznavanju svijeta rada)

Izvannastavne aktivnosti: dopunska i dodatna nastava – usmjerena na poticanje specifičnih interesa i/ili razvoj transverzalnih kompetencija

Posebni događaji za učenike (i roditelje): posjeti institucijama i razgovor o zanimanjima, festival zanimanja izložbe o slavnim ljudima u gradu/regiji

Hvala na pozornosti!

